

Előfizetési ár:

Évesben, házasos hordva
 Helyi ár: . . . . 3 koron.
 Külföldi: . . . . 4 koron.
 ***
Évesben, postán külföldre
 Helyi ár: . . . . 3 h. 80 sz.
 Külföldi: . . . . 7 h. — sz.
 ***
Évesben külföldre

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

Megjelen minden nap,
 hétfő és
 ünnepnaptól nap kivételével.
 ***
 Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
 Budai-nagy-úton 153 sz.
 (Julius-ház),
 hová a lap szállási és egyéb
 levelek vonatkozólag a fenti
 jelölget intézendők.
 ***

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Telefon: 141. szám.

Szerkesztésért felelős: **Hollóczy János** // Igazgató: **Igny Ádám** // Laptulajdonos: **a Nyomda-Részvénytársaság**

Törvénytörés a külföldön.

Abból a törvénytelen állapotból, amibe Tisza és Lukács, valamint a pártjuk jóakarata által fogva jutottunk, megvan az a szomorú hasznunk, hogy a külföld most már nagyon is tudja, hogy van külön Magyarország és van külön magyar parlamentarizmus.

Azaz, hogy amíg volt magyar parlamentarizmus, addig nem tudta, hogy van. Csak most tudja, hogy volt, amikor leverték. Most tájékoztatják róla a külföldi lapok a közönségüket s nem tudnak hova lenni a csodalkozástól a fölött, hogy Európa legérgebb államában ilyen fejtejtőre állt lehetetlenségeket követ el két ember, hogy ennyire uralomra vergődhetett a hatalomvágy és a politikai maniakusság.

Természetesen vannak olyan külföldi lapok is, amelyek nem ebből a hangnemből tárgyalják a magyar belpolitikai eseményeket. Van olyan is, amely igazat ad az alkotmányrombolóknak s oly sok hivatalos magyarképűséggel elmélekedik fölök, hogy magából ebből egyenesen kilátják, hogy az efelé külföldi hangulatsztinálások megrendelésre készültek. Ezek azok az ugynevezett «helyezett cikkek», amik egy-egy külföldi nagy sajtóorganumban megjelennek ugyan, de semmi keppen sem ingyen. Ezeket jól meg kell fizetni, persze a rendelkezési alaplól, ami persze megint az állampolgárok adójából gyűlik össze, hol közvetlen, hol közvetlen uton.

Ezekről eltekintve, azok a külföldi lapok, amelyek a népjogok nézőpontjából ítélik meg a magyarországi törvénytöréseket, elmélekedésükben egyhangul arra a végeredményre jutnak, hogy Magyarországon ma a demokratizmus víviá döntő csatáját az oligarcha felfogással, az előjogokkal. Csaknem egyértelműen állapítják meg, hogy mindezen szegyenletes botrányok és törvénytörések elkerülhetőek lettek volna egy becsületvesztéselőj reformmal. Megállapítják, hogy az alkotmányos államokban sehol sem olyan elmaradt a parlamentáris népképviselet, mint Magyarországon. Egy alkotmányos államban sem részestül a polgároknak csak oly csekély része a népjogokban, mint Magyarországon.

Megállapítják, hogy még a csekély jogosult rész sem gyakorolhatja

szabadon a választói jogát, mert ki van téve egyfelől hivatali nyomásnak és baszkodásnak, másfelől a megvesztegetés mind-néle fajtjának, miután a választói jog nem titkos s így nem gyakorolható lelkiismereti meggyőződés szerint.

Igy beszélnek angol, francia, német lapok Eifogulatlanul. Mert hát mit nekik Hekuba? Ezeket már csak nem vándoltathatja meg a kormány a sajtója által azzal, hogy Magyarországon hatalomra törekszenek? Nem, ezek Európa közvéleményének a nézetét tolmácsolják, amely a távolból, érdek nélkül, de nyíltan látja, hogy mindaz az alkotmánytörés, ami Magyarországon történik, a népjog fejlesztése ellen való barbár akció, amelynek visszaszító és megbotránkoltató részletei vannak.

Talán semmi sem mutatja ennek a két országnak, Ausztriának és Magyarországnak egymáshoz való erőszakolt viszonyát úgy, mint a mostanság lezajlott események. A midőn a közös hadsereg tagjait politikai szolgálatokra rendeltek ki. Amidőn Bécsben eucharisztikus körmenetet járnak a papok, ugyanezokor államrendőrök vetik ki a nemzet házából a magyar katolikus főpapot, meg az uralkodó titkos tanácsosait, meg olyan történelmi nevek viselőit, akiknek elődei számtalanszor áldozták magukat a vesztelyben forgó trón védelmére.

Az alkotmányos küzdelem szintere most átment Bécsbe, a delegáció — mellé. A delegációba nem mehet bele, mert hiszen a kormánypárt magamagát választotta bele a delegációba egy szállig. De a kintmaradtak, a kidobottak helyt fognak állni kívül. Mert ők épp úgy kívül vannak az alkotmány sáncain, mint a népek a jogtalan része. Hát lesz, ami lesz. Így öröké nem maradhat, sőt sokáig sem maradhat, Lukácsék Ausztriába tették át a törvénytörések színhelyét, ugyanabba az Ausztriába, amely már évek előtt megvitta a népjogokért diadalmas csatáját egy parlamentben, mint az utcán. Nyilvánvaló, hogy az osztrák delegációban lesz olyan párt, amely ki fogja mondani, hogy a magyar delegáció törvénytelenül alakult meg, minifogva vele nem tárgyalnak. Itt fog átalakulni közép-európai ügyggyé a magyar alkotmányörselel s ebbe fog beletörni az a bicska, amelylyel meghasogatták a törvények kontósét.

Az állattenyésztés kialakulása.

Körülül félszázada annak, hogy hasznos hízi állatok óraszarmazásának problémájával eoffroy Saint Hilaire zófogás behatóbban kezdett foglalkozni a több ezer esztendő kutatásának, úgy az újabb tudományos világ fázisodásának eredményeire támaszkodva megállapíthatta azt, hogy az emberi nem bölcséjként szelept Ársia ember a hasznos híziállatok tulnyomó többségének is őseitöha. Ezzel Geoffroy Saint Hilaire csak megerősítette mindazt, amit kétezer esztendővel előtte már Aristoteles és társai is bobizonyítani igyekeztek. Az összehasonlító anatómia s az újabb időben felszínre került témérek prehistórikus állatlelet, az ebből vont következtetések hídját Aristotelesöi Geoffroy Saint Hilarirg minden oldalról csak megerősítik.

A társulás igyekezete volt az kétségtelenül, amely előbbben az embert és az állatot egymáshoz közelebbről közelebb hozta. A társulás nyomán járt az együttélés, az együtélésből következett az egymáshoz való alkalmazkodás, aminek végeredményeként az ember az egyes állatp-csiseket mint hasznára szolgálókat iparkodott szelidítés, gondozás útján állandó környezetébe, állandó gondoskodásának tárgyává tenni. Cuvier igen találon mondja, hogy gazdasági számára az ember csakis azokat az állatfajokat választotta ki tenyészobjektumokul, amelyek odatűn, vad, szabad állapötükben megük is őrmest társulnak; s magányos állatok tehát nem híziak. Későbbesül ilyen állatokként szerepelnek: a szarvasmarha, a juh és a sertés, tehát a legkiválóbb háziasállatok. A társulás öö állat bizonyos szingusztatív befolyások iránt fogékonyabb, s vezetőt így ugyazóvan vakon követi, mint tnyélg a nyáj a kolompot. Darwin is, ahol a domestikáció kialakulásáról szól, azt mondja, hogy csakis a társulás tudatában öö állatot lehet iga alá hajtani; az ilyen állat aztán hódolva elismeri az ember vezető felebbségét.

Állattenyésztésről a szó igaz értelmében csakis azóta lehet szó, amióta az ősember a gazdasági világ hasznát hajtó állatvilágot tovaszapórtását nem kizárólag az ember környezetében öö állatot ösztonszzerű természetes szaporulatööl váltja, hanem maga is igyekezett megállapítani azt, hogy mely fajok azok, amelyek tovaszapódására méltók, érdemesek. Ezek közül aztán kizemelte e ösra a legkiválóbbakat, míg a többieket kizselejtezte, vagy legalább e tekintetben mellőzte. A természetes tenyészszaporulat tehát tért enged a mesterséges tenyészszapórtás örvényesülésének. Az ember által nyújtott jobb ellátás, gondozás az állatot kiválóbb, erősebb s így egyben a tovaszapórtás is alkalmazmasabb, termékenyebb objektumma emelte. E tekintetben elég, ha a vadon öö állat, a bankivára hivatkozunk, amely évente 6—10 tojásnál többet nem köli, míg a bankivától leszármazó házityuk állandó gondozás és tenyésztes mellett évente 250 tojást is rak. A vadrecc tojásának száma legfeljebb 4—8, míg leszármazottja, a háziaca 80—100 at is

Tisztelettel tudatom igen tisztelet megrendelőim és a nagyérdemű közönséggel, hogy üzletemet a **Közgazdasági Bank épületébe** helyeztem át, ahol állandóan dús raktárt tartok mindennemű kárpitosott bútorekből, vas- és rézbútorek nagy választékban. Szives pártfogást kérve, maradok kiváló tisztelettel:

Ségner Lipót.

NAPI HIREK

szórásának a közpölvonal teljes száma: 1-63.
 Napár: 1912. év. Szeptember hó 27. Péntek.
 Kun. kath.: Kozma és Demj. Protestans: Kozma és Demj.
 Görög-örök: 1912. év szeptember hó 14. Ker. felm. napj.: 5673. év Thiri 16. Szek. 2 nap...
 Napkölte 6 óra 54 perc. — Napnyugt. 5 óra 47 perc. — Napnyugt. 11 óra 53 perc. — Halálétek 6 óra 15 perc. este. — Holdnyugt. 6 óra 41 perc reggel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézetnek. Kecskeméti állomásánál a következő idő várható: Változó, enyhe, helyenként csapadék.

Bálint Rezső kiállítása.

Bálint Rezső festőművész kiállítása ma nyílt meg nagy és előkelő közönség jelenlétében. A városban, mely d. e. 11 órakor kezdődött, a kecskeméti közélet minden kitűnősége képviselve volt. Jóllehet örömmel látjuk, hogy a kecskeméti közönség körében nemcsak pusztán érdeklődés, de már vásárlási kedve is mutatkozik, melyről a megnyitási napján eladott képek tanuskodnak a legelőkeltebben.

A kiállított illelőleg konstátjuk, hogy Bálint Rezső, aki fiatal ember még, ehhez képest már most igen erős művészi fejlettségéről tanuskodik. Erős, világító színei a természet inté zse bonyolultait keltek, rajza ki jól jöved és a formákat a legkevésbé eszközöl a legteljesebb erőjökben ábrázolja. Különösen mutatkozik ez a nagy kompozícióján, melyen az alakok elhelyezése, a tér behatolása kitűnően van megoldva. Csodélat képei ugyancsak erős, megszöed elődállás és biztos technika mellett vannak festve. Rajzudása és elődállási képessége nemcsak kompozícióján látszik, hanem egyik nagyobb pasztell képén is, melyen a barátok tenpiomát ábrázoló öregek, évszázados falakat és a környezetét sajátosságosan és igen jellemzően elábrázolta, karakterét meglepetően oldotta meg. Ez a kép megérdemelné, hogy — elintézte a város érdeklődőit — len vonatkozásoktól, — de egyenesen művészi kiállításait ért a városi múzeumban kerüljön. Erősen reméljük, hogy megértőre talál és ezáltal városi múzeumoknak a gyűjteménye egy igen értékes művészi becsü munkává szaporodna.

— A nyugdíjbiztonság ügyése A nyugdíjbiztonság honlapj. pénteken délelőtt 11 órakor a város-háza bizottsági termében ülést tart. Tárca: nyugdíjügyek.

— Bajnoki footballmérkőzés A Kecskeméti Atlétikai Club vesznap délután fél 4 órakor a Kecskeméti Sport Clubbal tartja bajnoki mérkőzését a szektői pályán. A helysárak a rendezek.

Visszaküldött alapszabályok A Kecskeméti Sport Club alapszabályait a helygymnáziumi nemi módosítás végött visszaküldötte.

— A papok korpötléka. A lelkesítő illelményeknek korpötlékek úján való emelödelöi szöde törvényjavaslat a vallás és közoktatásügyi miniszteriumban elkészült és az országgyűlésen a legközelebbi ölések egyikén tárgyalni fogják A törvényjavaslat a lelkesítő illelmények emelödelöi a korpötlékek rendszeresre fektetési és öti korpötlékek enged. A múlt héten előterjesztett költségvetési törvényjavaslat (XXI. fejezet, 49. cím) a lelkesítő illelményeknek korpötlékek úján való kiegeszít-

tésére és a kisebb képzésűd lelkesítő helyzetének az eddigi mérték a felül való javítására a jövő évre 3 690 267 korona többletet irányoz elő.

— A Protestáns Egyesületből. A Protestáns Egyesületben Frater u. 6. szám 22. em. azaz a reánk jövő vesznapon megkezdődnek a szabadelölésűd, illelőleg felmérésűd. Ez alkalommal Farkas Kálmán kezdi meg szabadelölésűd sorozatát. A magyar protestáns egyház multja címen a folytatja vesznaponként. Kezede d. u. 5 órakor. Felhívást a tárgyat a zse előadások jennéi tömegesbb látogatósára. Belépti díj nincs, csak önkéntes adományok fogadjának el.

— Talált csizma Folyó hó 22 én a Nagyvárosi utcán eszámolatot taljesei rendőrcsapat szelömet talált. Tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— Botrányos részeg. Kozov vári István hely és foglalkozásunk ill. ugyan ittas állapotban botrányt okozott a nek Lajos nép szállójában. Előállították.

— Botrányt okozott a munka-piacon Kontra Sándor V. es hogy 34 számú isok a hajnálai munka-piacon a gazdakkal szemben, akik kevésbb tartást ígérték, durán és illetlenül viselkedett, mível igazolni nem tudta magát, előállították.

— Haragos utcacséprő Könyves Sándor utcacséprő, Fodor Sándor gáz köcssei minden ok nélkül a Nagyvárosi utcán szelömet talált, miáltal botrányt okozott. Feljellemték.

— A nagykerösi szabolgós. Éppen Mihály dr. nagykerösi pábanos az zse szabolgószt szerkesztett, amelyről Wessely Ödön dr. pedögógiai műveben azt a kritikai megjegyzést tette, hogy a gép igen „kompilka”. E megjegyzésért Ében Mihály kárértesítést pert indított a budapesti IV. kerületi járásbírósgás előtt Wessely Ödön ellen és a neki okozott állítólagos érdekeltségek és anyagi károsadást töle ezer korona kárértesítést követelt. A ma megártott tárgyaságon a bíróság Ében Mihályt megadóztatta azaz az eldökölés, hogy Magyarország védelmének szabadság van és a kritika-okat nem lehet arra kötelezni, hogy csak deszós megjegyzéseket írjanak. Küönben a miniszterium és az iskolai felhívások nem sejtövelemnek, hanem szakközsegi bíróságot alapjan szerzik be a tenné közeiket. A bíróság Ében-t egyáltalán a költségek megfizetésében is elmarasztalta.

— Gyakorlott levelező, számfelölt, köntöszobák és hámi irasbeli munkákban özetes járásbírósgáral bíróság napi 2-3 órai munkára igen szerény díjazással ajánlikok. Meghívások „Jó munka” jelögetés a kiadóhivatásba kerülök.

— A nagykerösi szabolgós. Éppen Mihály dr. nagykerösi pábanos az zse szabolgószt szerkesztett, amelyről Wessely Ödön dr. pedögógiai műveben azt a kritikai megjegyzést tette, hogy a gép igen „kompilka”. E megjegyzésért Ében Mihály kárértesítést pert indított a budapesti IV. kerületi járásbírósgás előtt Wessely Ödön ellen és a neki okozott állítólagos érdekeltségek és anyagi károsadást töle ezer korona kárértesítést követelt. A ma megártott tárgyaságon a bíróság Ében Mihályt megadóztatta azaz az eldökölés, hogy Magyarország védelmének szabadság van és a kritika-okat nem lehet arra kötelezni, hogy csak deszós megjegyzéseket írjanak. Küönben a miniszterium és az iskolai felhívások nem sejtövelemnek, hanem szakközsegi bíróságot alapjan szerzik be a tenné közeiket. A bíróság Ében-t egyáltalán a költségek megfizetésében is elmarasztalta.

— Gyakorlott levelező, számfelölt, köntöszobák és hámi irasbeli munkákban özetes járásbírósgáral bíróság napi 2-3 órai munkára igen szerény díjazással ajánlikok. Meghívások „Jó munka” jelögetés a kiadóhivatásba kerülök.

Óriási nagy SZÖNYEGRAKTÁR!

Legjobb gyártmányok u. m.: torontáli, nagybecskereki, mafferdorfi, brüsseli minden minőségben

és nagyságban ::

minden lezállított árban lesznek eladva

Vitéz Gusztáv

posztó, vászon, fehérenemű és divatru nagykereskedésében, Kettétemplom-köz.

* Elveszett szerdán reggel 8-9 órakor a nagytemplomtól a földésgépacos át a Mezei útra új 11. számú házra egy 3 köves kis aranygyűrű, ezen kedves emléktárgyat, akit megölték leány szives átadott, illé jutalom ellenében, a fent emeltet szám alatt a tulajdonosnak

— Hanyag bérköcsök Ugi R. és János 12 számú bérköcsök, f. hó 24 én éjjel a Budapest felől érkező 1 óra 59 perces vonatnál, Manó Pál 31 és számú bérköcsök a Szeged felől érkező 4 óra 10 perces vonatnál, habár napok voltak nem jelentek meg, sem nem helyettesítették magukat Feljelentették.

— A gyámpénztárak vizsgálata. A helygymnázium most kiadott rendelkezésben kijelenti, hogy az árvások előlétek a gyámpénztárak vizsgálatalán központi szakszervezési alkalmazottak közreműködésével nem vehetik ugyan igénybe, de a járási számvéveők ezeknél a vizsgálataloknál az árvások el 60k kívánására kötelek közreműködni. Kijelenti azonban a helygymnázium, hogy a gyámpénztárak megvizsgálatalán az árvások a járási főszolgabírákat is megbízhatják, mert a fázpénztárak megvizsgálása küönben is a főszolgabíró feladatai közé tartozik. Indokolatlan, hogy a gyámpénztárak rendezés vizsgálatalán az árvások előlék végezze, akik ezek a vizsgálatalok a központi ténők rovársra hosszabb ideig a közsegekben foglalkoztatottak. Működésüket természetesen jog van az árvások előléknek más helyeken a gyámpénztárakat megvizsálati, menyenyiben ez a vizsgálatal elkerülhetlenül szükségesnek mutatkozik.

Dr. Gráber József
 ügyvéd
irodáját
 Vásárl-nagy-utca 221. sz. a.
 (R. uzer bédogos házában)
 megnyitotta.
 Telefon: 271.

URÁNIA.
 Csütörtökön, szepi 26 án és pénteken 27 én MÜSOR:
 Moszkvi önépek, természetes.
 Nincs többé kopasz fej, komikus.
 Tó a szinpalota, komikus.
 Duczi bácsi anyosa, komikus.

A kormányzó leánya dráma 2 részben, 860 metér.

Szomb ton szinre kerül Uránia előadásában csak felütlöttek

ÉVA EKA
 3 felvonásban.
 Előadás kezdés pont 8 és fél 10 órakor.
 Vasár és ünnepnapokon 6, 7, 8, 9 órakor.

Anyakönyvi hívsétek.
 — 1912. sept 20. —

Szólötök. Bodri Ferenc rk., Murchal Mária Éva rk., Kőrös Mihály ref., Galányi László rk., Branai József rk., Suromi Imre Mihály rk.

Halóközösök S. Batos Mária rk. 22 éves, Bodri Erzsébet ref. 13 éves, H. Toth Erzsébet ref. 18 éves, Dudás Mária Terézia rk. 18 hónapos, Csabai Margi rk. 2 éves, Babiczki Józsefő Bali Mária rk. 69 éves.

Házasságot kötöttek Konfár János rk. Aszodi Rozália rk.

Az iskolánál is fontosabb, hogy takarékoskodjunk, ezért menjünk a budapesti Csapkeáruház
 fiókösletébe vásárolni, Kecskeméti, Nagykerösi-utca 15. (Dunszt ozukrászdája mellett).
 Ott fel vannak halmozva óriási mennyiségben iskolai kötetnyek, gyermek harisnyák, hajszalagok, női és férfi harisnyák, kesztyák, csipke, szalag, selyem, bársony, fshérművek és sok más egyéb cikkek, amelyek jószág és olcsóság tekintetében felülmulhatatlanok!

